

بررسی اهمیت ماهیت رفتار در رابطه انسان و محیط در اجتماع پذیری فضاهای انسان ساخت

سیده الناز باطنی خسروشاهی*^۱، لیدا بلیلان اصل^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران، آذربایجان شرقی (elnaz_khosroshahi@yahoo.com)

۲- استادیار دانشکده معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، (lidabalilan@hotmail.com)

چکیده

ما انسان‌ها موجوداتی جدا از پیرامون خود نیستیم و در هر لحظه با آن ارتباط داریم. اما باید توجه کنیم که رابطه بین ما و محیط به تبادلات فیزیولوژیکی محدود نمی‌شود. همانگونه که از نظر جسمی با محیط ارتباط برقرار می‌کنیم، با آن ارتباط عاطفی و روانی نیز داریم. ما در هر لحظه از محیط و اطلاعاتی که از آن کسب می‌کنیم تاثیر می‌پذیریم و به صورت متقابل بر آن تأثیر می‌گذاریم. فعالیت‌های انسان در محیط نظام پیچیده‌ای را تشکیل می‌دهد که وجوه مختلفی داشته و رویکردهای نظری مختلفی بدان پرداخته‌اند. این رویکردها در محور قرار دادن مفهومی کلی یعنی کیفیت زندگی در محیط انسان ساخت مشترکند و این امر ضرورت پرداختن به قابلیت‌های محیط انسان ساخت را آشکار می‌نماید. امکان برقراری تعاملات جمعی مطلوب در سطوح مختلف خانواده و جمعی در محیط انسان ساخت از یک سو و امکان ادراک طبیعت و عناصر طبیعی از سوی دیگر بر دو جنبه از کیفیات محیط انسان ساخت دلالت دارند. این تحقیق بر آن است تا نقش ادراک طبیعت و عناصر طبیعی در محیط انسان ساخت را بر اجتماع پذیری محیط‌های کالبدی زندگی روزمره و اشتیاق به فعالیت در فضاها مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهد. در این راستا مبتنی بر ادبیات روانشناسی محیط و علوم رفتاری، چارچوب اصلی در بستر مطالعات انسان-محیط تدقیق شده و مؤلفه‌های مؤثر بر تعامل انسان و محیط طبیعی در محیط کالبدی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در ادامه چگونگی اجتماع پذیری محیط کالبدی در تعامل با محیط طبیعی مورد تحلیل و ارزیابی واقع می‌شود. در این مقاله در نتیجه بررسی عوامل فوق، ادراک طبیعت در محیط انسان ساخت به عنوان یکی از عوامل مؤثر در اجتماع پذیری فضاهای کالبدی شناخته شد.

واژه‌های کلیدی: انسان، محیط، علوم رفتاری، روانشناسی محیط، ادراک طبیعت.